

MASARYKOVA UNIVERZITA FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ

Průvodní dopis k žádosti o akreditaci
NMgr. studijního oboru Aplikovaná kineziologie

Rádi bychom touto cestou vysvětlili pojem kineziologie a název uvedeného studijního oboru. Využijeme slov prof. Véleho, který ve své publikaci *Kineziologie* z roku 2006 na s. 22-23 rozebírá problematiku pojmosloví Kinantropologie – Kineziologie. Uvádí, že „kinantropologie je věda o lidském pohybovém chování, zabývající se především pohybem se sportovní tematikou, zejména výkonnostní. Kineziologie posouvá chápání pohybu šířeji – pohybu účelově organizovaného, podléhajícího fyzikálním zákonům hmotné struktury těla stejně jako kybernetickým zákonům řízení pohybové funkce, která udržuje funkci lidského organismu. Poznatky kineziologie a biomechaniky slouží ke studiu lidského pohybu nutného jak k udržení fyzické zdatnosti, tak i k podpoře harmonického vývoje intelektových schopností respektující morální zákony lidského společenství. Studia biomechanická a kineziologická je proto nutno zařadit do výuky všech zdravotnických pracovníků i pracovníků TV a sportu“.

Dylevský (2007, s.15) ve své publikaci *Obecná kineziologie* uvádí: „Kineziologie je věda o biologických komponentách, spektrech a attributech pohybu v procesu vývoje a o vlivu pohybu na biologické struktury“.

U nás jsou psychologické, sociobiologické, pedagogické a další atributy zastřešeny spíše kinantropologií, tedy vědním oborem zkoumajícím pohyb člověka. V zahraničí je ale kineziologie chápána jako věda o pohybu, která v sobě zahrnuje všechny atributy vědních disciplín, jako je filosofie, historie, sociologie, psychologie sportu, fyziologie pohybových aktivit, zdraví a fitness, terapeutická cvičení a další (Shirl J. Hoffman (2004) *Introduction to kinesiology: studying physical activity*. 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics. www.HumanKinetics.com). Například Klavara, P. (2008) ve své publikaci *Foundation of kinesiology: studying human movement and health*. Toronto, Canada: Sports Book Publisher, www.kinesiology100.com se zaměřuje na problematiku zdraví a wellness z těchto atributů: The Biological Basis of Human Movement (Biologický základ lidského pohybu), Human Performance (výkonnost), Motor Development (pohybový rozvoj), Physical Activity and Sport in Society (Pohybová aktivita a sport ve společnosti). Domníváme se, že námi předložený studijní obor se zabývá také těmito atributy a navíc je orientován na široké spektrum obyvatelstva, ať již zatím zdravé populace, tak populace již s přítomností civilizačních chorob, tak také jedinců se speciálními potřebami. Vzhledem k tomu, že se jedná již o navazující magisterský studijní program, orientujeme se nejen na jedince zdravého, ale také na jedince se speciálními potřebami, který stejně jako výkonnostní sportovec může podávat sportovní výkony ve vztahu ke svému postižení a může být zkoumán efekt pohybových intervencí na zlepšení jeho kvality života. V současné době, kdy se kvalita života zhoršuje vlivem nezdravého životního způsobu charakterizovaného zejména inaktivitou, sedavým způsobem života s převládající stresovou zátěží, vidíme jako nezbytné zaměřit se na vzdělávání odborníků, kteří budou mít dostatečné znalosti a vědomosti z daného oboru a schopnosti aplikovat tyto vědomosti na širokou oblast naší populace s cílem prevence rizikových faktorů současného způsobu života a zlepšení kvality života formou vhodné intervence pohybové i výživové.

Dalším důvodem, proč jsme zvolili tento název, je ten fakt, že v zahraničí pojem kinantropologie není znám, používá se pouze pojem kineziologie. Máme zájem úzce

spolupracovat s Primorskou Univerzitou v Koperu (Slovinsko), kde tento studijní obor je již akreditován a úspěšně realizován. Otevřela by se tak možnost kvalitně vzdělávat naše i zahraniční studenty pro jejich profesní uplatnění jak na domácím trhu práce, tak i v zahraničí.

Předložený studijní obor považujeme za přínosný pro odbornou přípravu expertů v oblasti poradenství a prevence civilizačních chorob, oblasti, která bude stále více dávana do popředí nejen z hlediska kvality života naší populace a také z hlediska společenského a ekonomického.

Přiměřené množství pohybu je obecně považováno za jednu z nejúčinnějších forem prevence civilizačních chorob. Náklady na jejich léčení jsou značně vysoké. Například péče o diabetiky stojí VZP zhruba 4,5 miliardy korun ročně, náklady na péči o klienty s akutním infarktem myokardu se ročně pohybují kolem 1,3 miliardy korun. Rizikovým faktorem těchto onemocnění je obezita. V České republice je 55 % lidí, kteří bojují s nadváhou nebo obezitou. Podle posledního průzkumu VZP z r. 2010 se s nadváhou potýká 34 % a s obezitou 21 % české populace (Věstník VZP, www.vzp.cz). Dle mluvčího ministerstva zdravotnictví Vlastimila Sršně (Medical tribune, 17. 7. 2014), se prevence obezity stává prioritou, „Z resortu zdravotnictví jde v roce 2010 na boj proti obezitě 5,5 milionu korun v rámci národního programu zdraví“. Jak z uvedeného vyplývá, Ministerstvo zdravotnictví ČR v rámci národního programu zdraví podporuje projekty podpory zdraví, kde by bylo možné uplatnit odborné znalosti našich budoucích absolventů.

Brno 23. července 2014

doc. PaedDr. Jitka Kopřivová, CSc.